

ОСНИВАЊЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА И ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ РАДЊЕ

Закон о привредним друштвима дефинише **привредно друштво**, односно предузеће, како се називало пре доношења поменутог Закона, а и даље се у свакодневном говору користи тај термин, као правно лице које оснивају оснивачким актом правна и/или физичка лица ради обављања делатности у циљу стицања добити.

Привредно друштво се може основати у следећим правним формама: ортакчко друштво, командитно друштво, друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (отворено и затворено). Поред ових правних форми, посебним законом се могу одредити и друге правне форме друштава, односно предузећа.

Предузетник, односно радња, како се и даље најчешће назива овај облик обављања делатности, у смислу Закона о привредним друштвима, јесте физичко лице које је регистровано и које ради стицања добити у виду занимања обавља све законом дозвољене делатности, укључујући уметничке и старе занате и послове домаће радиности.

Предузетник обавља делатност под својим личним именом, именом неког другог лица или под неким посебним пословним именом, у складу са Законом о привредним друштвима. Име се региструје уз додатак назива "предузетник" или скраћенице "пр".

Код привредних друштава, предузећа, пре регистрације, будући власник оверава оснивачки акт у суду и отвара привремени рачун у банци на који уплаћује оснивачки капитал друштва. Минимални оснивачки капитал друштва је 500 евра, од чега се 250 евра обавезно уплаћује одмах, а остатак најкасније у року од 2 године од оснивања.

Код предузетника, предузетничких радњи, пре регистрације, а ни касније, не оверава се никакав оснивачки акт нити се уплаћује било какав оснивачки улог.

Привредни субјект данас се можете регистровати за свега неколико дана, законски рок за регистрацију је пет дана. Трошкови регистрације су релативно мали а процедура регистрације прилично једноставна. За неке делатности је потребно претходно прибавити мишљење и сагласност надлежног министарства. Уз доказ о уплати накнаде за регистрацију, пријава оснивања предузећа или радње подноси се Агенцији за привредне регистре на јединственом обрасцу. У сарадњи са Републичким заводом за статистику аутоматски се додељује матични број, а у сарадњи са Пореском управом порески идентификациони број - ПИБ.

Разлика између привредног друштва и предузетника ("предузећа" и "радње")

За неке делатности напосто је природно да се региструју као предузетничке радње: стари занати, послови домаће радиности, делатности које се обављају непосредним личним радом, професије као што су преводилац, програмер, књиговођа, уметник, обућар, многе грађевинске занатске услуге, разни сервиси за поправке, производња производа у малим и уникатним серијама, продаја на тезгама и пијацама, као и све друге повремене или спорадичне делатности које власник не намерава да развија. У овом случају порез се најчешће плаћа паушално, а вредност и динамику плаћања одређује надлежни порески орган.

За регистровање свих осталих делатности повољнија правна форма је привредно друштво (д.о.о., ортачко друштво, акционарско друштво, задруга...). Предности су мањи број пријава и одјава за регистрацију, опција да се порези не плаћају ако друштво није имало промета и раздвојеност имовине власника у односу на имовину друштва, што значи и раздвојену кредитну способност ова два субјективитета и могућност подизања већих кредита.

Код предузетника - постоји списак делатности за које је потребна претходна сагласност као услов за регистрацију - здравствене делатности (ординације, апотеке, клинике), ветеринарске ординације, пољопривредне апотеке, такси превоз, промет оружја и муниције, делатности од општег интереса и комуналне делатности, послови заступања у осигурању, послови стечајног управника.

И код предузећа и код предузетника - у АПР се уписује само претежна делатност, а могу се обављати и друге.

Важна разлика између привредног друштва и предузетника, је да је привредно друштво правно лице, а предузетник и даље физичко, што значи да предузетник одговара за све обавезе из обављања делатности целокупном својом имовином. У смислу одговорности, имовина која служи физичком лицу у обављању делатности неодојива је од његове личне («приватне») имовине.

Са друге стране, код привредних друштава одговорност је различито одређена, с обзиром на правну форму. Код ортачког друштва, оно одговара за своје обавезе целокупном имовином; ортаци ортачког друштва одговорни су солидарно за све обавезе друштва целокупном својом имовином, ако са повериоцем није друкчије договорено. С обзиром на правну форму, ортачком друштву је слично командитно друштво; оно је, у смислу Закона о привредним друштвима, привредно друштво које оснивају два или више физичких и/или правних лица у својству ортака, ради обављања одређене делатности, под заједничким пословним именом, од којих најмање једно лице одговара неограничено за његове обавезе (комплементар), а најмање једно лице одговара ограничено до висине свог уговореног улога (командитор). Друштво с ограниченом одговорношћу одговара за своје обавезе целокупном имовином, док члан друштва с ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, осим до износа неунетог улога у имовину друштва.

У пракси је друштво са ограниченом одговорношћу најчешћи облик који се региструје, делом и због ограничене одговорности коју чланови (оснивачи) друштва имају.